

Фикҳ дарслари (134-дарс). Халога кираётганда ўқиладиган дуо (иккинчи мақола)

17:00 / 29.04.2021 3298

1. Қазои ҳожат қилмоқчи бўлган шахс Аллоҳ таолонинг исми ёзилган, шунингдек, малоикалар, «Азийз», «Карим», «Муҳаммад», «Аҳмад»га ўхшаш улуғ исмлар ёзилган нарсаларни ўзи билан бирга олмаслиги керак.

لَحْدَ إِدْمَلَسَوِ هَيْلَ لَلِصُّبِّ لَنَاكُ لِقُوعُ هَلَلِ يَضْرَسَنَ أَنْع
يُذْمَرَّتْ لَوْدُودُ وَبَاهَاوَرُ. مَمَّخَ عَزَنَءَ لَحْلُ

Анас розияллоҳу анхудан ривоят қилинади:

نَمْجَرَخَ إِدْمَلَسَوِ هَيْلَ لَلِصُّبِّ لَنَاكُ لِقُوعُ هَلَلِ يَضْرَسَنَ أَنْع
هَجَامُنْبَاهَاوَرُ. «يَنْفَاعُ وَتَدَالِ يَنْعَبَهُ دَالِ لِدْمَخَلِ» لِقُوعُ هَلَلِ

Анас ибн Моликдан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам қачон халодан чиқсалар:

«Алҳамду лиллааҳиллазий азҳаба анний ал-азаа ва аъфаний» – «Мендан озорни кетказган ва поклаган Аллоҳга ҳамд бўлсин», дер эдилар».

Ибн Можа ривоят қилган.

4. Ўтирганда оғирлигини чап оёғига солиб, икки оёғининг орасини кенг қилиб ўтиради. Ўшанда чиқадиган нарса осон чиқади.

**نَأْمَلَسَوِ هَيْلَهُ الْجَلِيَّ صَهِلَ الْوَسْرَ أَنْ رَمَأَ: لَأَقِ كِلَامَ نُبَّةٍ قَارِسُنَ ع
يُنَارَبُّ طَلَاهَا وَرَ . يَنْمُيُ لِبَصْنَنْ نَأْوِ يَرْسُيُ لَأَعَاكَ وَتَنْ**

Сууроқа ибн Молик розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам бизларни чап оёққа суяниб, ўнгини тик тутишга амр қилдилар».

Имом Табароний ривоят қилган.

5. Заруратсиз гапирмайди.

**لَأَقِ مَلَسَوِ هَيْلَهُ الْجَلِيَّ صَهِلَ الْوَسْرَ لَأَعَاكَ طَائِعًا لِبِرْضِي نَأَلْجُرْلَأُ جُحْيِ أَل
نَأْفِنَأْتِ دَحْتِي أَمَوْتَرُوعُ نَعْنُ نِيْفَشَأَكَ طَائِعًا لِبِرْضِي نَأَلْجُرْلَأُ جُحْيِ أَل
دُوَادُوبَأُ هَاوَرُ . «كَلَذَ يَلَعُ تُقْمِي لَجَّ وَرَعَهُ الْجَلِيَّ**

Абу Саъид розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Икки киши қазои ҳожатни ирода қилиб чиқиб, авратларини очиб гаплашавермасин. Чунки Аллоҳ азза ва жалла бундан ғазабга келади», дедилар».

Абу Довуд ривоят қилган.

**هَيْلَهُ الْجَلِيَّ صَهِلَ الْوَسْرَ لَأَعَاكَ طَائِعًا لِبِرْضِي نَأَلْجُرْلَأُ جُحْيِ أَل
يَذْمُرُ تَلَأُومَ لِسُ مْ هَاوَرُ . هَيْلَهُ الْجَلِيَّ صَهِلَ الْوَسْرَ لَأَعَاكَ طَائِعًا لِبِرْضِي نَأَلْجُرْلَأُ جُحْيِ أَل
هَجَامُ نُبَأُ وَيَأَسِّنُ لَأَوِ**

Ибн Умар розияллоҳу анҳумодан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам таҳорат ушатаётганларида бир киши яқинларидан ўтаётиб салом берган эди, алик олмадилар».

Муслим, Термизий, Насоий ва Ибн Можа ривоят қилишган.

Таҳорат ушатаётган одамга салом бериб бўлмаслиги, салом берган одамга таҳорат ушатаётган одам алик олмаслигини ушбу ҳадисдан билиб оламиз. Бундан олдинги ҳадисда эса қазои ҳожат пайтида оддий гап ҳам гапириб бўлмаслиги айтилган эди.

6. Ҳожатдан ташқари қолиб кетмайди.

Чунки халода кўп қолиш бавосир ва жигар хасталигига сабаб бўлиши мумкин.

7. Ўтириб бавл қилади.

Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам доимо ўтириб бавл қилганлар. Саҳобаларни ҳам тик туриб бавл қилишдан қайтарганлар.

هَذَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَىٰ صَيْبِ النَّبِيِّ نَارٍ: لَأَقْرَبُ أَطْحَالَ نَبِيٍّ رَمُعًا نَعْيِي ذِمَّتِي لَأَيَّوَرِ
أَمِّي أَقْرَبُ لُبِّ أَمِّي، «أَمِّي أَقْرَبُ لُبِّ أَمِّي رَمُعًا أَيَّ»؛ لَأَقْرَفُ أَمِّي أَقْرَبُ لُبِّ أَمِّي وَأَوْ مَلَسَ وَ
دُعَبُ:

Имом Термизий қилган ривоятда ҳазрати Умар ибн Хаттоб:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам менинг тик туриб бавл қилаётганимни кўриб:

«Эй Умар, тик туриб **бавл қилма**», дедилар. Шундан кейин ҳеч тик туриб **бавл қилмадим**», деганлар.

هَذَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَىٰ صَيْبِ النَّبِيِّ نَارٍ: لَأَقْرَبُ أَطْحَالَ نَبِيٍّ رَمُعًا نَعْيِي ذِمَّتِي لَأَيَّوَرِ
أَمِّي أَقْرَبُ لُبِّ أَمِّي، «أَمِّي أَقْرَبُ لُبِّ أَمِّي رَمُعًا أَيَّ»؛ لَأَقْرَفُ أَمِّي أَقْرَبُ لُبِّ أَمِّي وَأَوْ مَلَسَ وَ
دُعَبُ:

Оиша розияллоҳу анҳодан ривоят қилинади:

«Ким сизга «Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам тик туриб бавл қилар эдилар», деса, тасдиқламанглар. У зот фақат ўтириб бавл қилар эдилар».

Имом Аҳмад, Термизий ва Насоий ривоят қилишган.

8. Шамол эсаётган тарафга, сувга, қабристонга, йўлга, одамлар дам оладиган жойларга, ердаги ёриқ ва тешикларга, меваси бор дарахтнинг тагига ва ғул қиладиган жойига бавл қилиб бўлмайди.

9. Қазои ҳожатни қиблага олдини ёки орқасини тўғрилаб қилиб бўлмайди.

إِذَا قَامَ لَسَوْ وَهِيَ لَعْلَلِ لَصَّيْبِنَا نَأْ يُرَاصِنَا أَلْبُؤَيَّ أَبَانَ ع
هُ أَوْر. «أَهْوُرْبَدْتَسَتِ الْوَلْبُقُولِ أُولْبُقُوتَسَتِ الْفَطَائِغِ أَلْمُتَيَّتِ أ
ةَسْمَخْلِ

Абу Айюб Ансорий розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Қазои ҳожатга борсангиз, қиблага юзланманг ва унга орқангизни ҳам ўгирманг», дедилар».

Бешовлари ривоят қилишган.

10. Қазои ҳожат қилаётган шахс осмонга, фаржига ва ўзидан чиқаётган нарсага назар солмайди. Қўли билан ҳар нарсаларни ушламайди. Ўнгга ва чапга алангламайди, мисвок қилмайди.

(Тамом)

«Кифоя» китобининг биринчи жузи асосида тайёрланди